

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Matematika és Informatika
1.3 Intézet	Magyar Matematika és Informatika
1.4 Szakterület	Számítógépek és információ-technológia
1.5 Képzési szint	Alap
1.6 Szak / Képesítés	Információmérnöki (magyar nyelven)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Logikai tervezés Proiectare logică Logic Design						
A tantárgy kódja:	MLM5103						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Kolumbán Sándor adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Kolumbán Sándor adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	1	2.6 Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező – alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					23
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					22
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					6
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	69				
3.8 A félév össz-óraszama	125				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• Nincsen
4.2 Kompetenciabeli	• Nincsen

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Táblával és videoprojektorral felszerelt előadó
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Táblával és videoprojektorral felszerelt szemináriumi terem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C4.1 Az informatika alapfogalmainak és alapelveinek, valamint a matematikai elméletek és modellek meghatározása</p> <p>C4.2 Matematikai és számítógépes (formális) modellek értelmezése</p> <p>C6.1 Számítási rendszerek és számítógépes hálózatok alapkoncepcióinak és modelljeinek azonosítása.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1 A szervezett és hatékony munka szabályainak, a didaktikai-tudományos területhez való felelősségteljes hozzáállás alkalmazása a saját potenciál kreatív értékesítéséhez, a szakmai etika alapelveinek és normáinak tiszteletben tartásával</p> <p>CT3 Hatékony módszerek és technikák használata tanulásra, információszerzésre, kutatásra és a tudásszerzési kapacitások fejlesztésére, egy dinamikus társadalom igényeinek való megfelelésre, román és egy nemzetközi nyelven történő kommunikációra</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az adatok ábrázolásmódjainak elsajátítása • A logikai informatika alapjainak elsajátítása és alkalmazásának felismerése: Bool-algebra és Bool-függvények, logikai kapuk, logikai áramkörök.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Az egész és valós számok memóriabeli ábrázolásának és kezelésének megismerése és gyakorlása • A számítógépek felépítésének alapját képező logikai áramkörök megismerése • Kombinációs és szekvenciális áramkörök megismerése, tanulmányozása és tervezése • Alapvető digitális rendszerek megismerése tervezése és szintézise: szinkron és aszinkron rendszerek, frekvenciaosztók, számlálók, regiszterek • Programozható eszközök (FPGA) bemutatása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>1. Bevezetés, számrendszerek</p> <ul style="list-style-type: none"> – Meghatározások, ábrázolás – Bináris aritmetika, egyszerű műveletek – Egész és valós számok átalakítása különböző alapú számrendszerek között, 2,4,8 és 16-os alapú számrendszerek 	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
<p>2. Adatok ábrázolása a számítógépben</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kódok – Alfa-numerikus adatok ábrázolása – Előjel nélküli egészek ábrázolása, túlsordulás 	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
<p>3. Adatok ábrázolása a számítógépben</p> <ul style="list-style-type: none"> – Előjeles egész számok ábrázolása, direkt, inverz és komplementer kód, túlsordulás – Valós számok ábrázolása: fixpontos és lebegőpontos ábrázolás 	előadás, vetítés, magyarázat, példák	

4. Boole-algebra – Definíció, tulajdonságok – Bool-függvények – Bool-függvények egyszerűsítése – Logikai függvények egyszerűsítése Karnaugh diagrammal	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
5. Logikai áramkörök – Definíciók, egyszerű logikai kapuk – logikai áramkörök	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
6. Kombinációs logikai áramkörök – Definíciók, összetett logikai kapuk – Tervezés, analízis és szintézis	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
7. Digitális rendszertervezés - SSI (small-scale integration) - MSI (medium-scale integration) - LSI (large-scale integration) - VLSI (very-large-scale integration)	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
8. Szekvenciális logikai áramkörök – Definíciók, latch és flip-flop – Szinkron és aszinkron rendszerek – D, JK, T flip-flopok	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
9. Flip-flop alkalmazások – Frekvenciaosztók – Számlálók	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
10. Flip-flop alkalmazások – Adat regiszterek – Átalakítók – Memóriák	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
11. Digitális rendszertervezés – Flip-floppok használatával – Példán végigvezetett tervezés és analízis	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
12. Digitális rendszertervezés – Memóriák és multiplexerek segítségével – Számlálók és dekóderek segítségével – Példán végigvezetett tervezés és analízis	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
13. Digitális rendszertervezés programozható eszközökkel – Programozható eszközök bemutatása, FPGA bevezető – VHDL bevezető	előadás, vetítés, magyarázat, példák	
14. Értékelés		

Könyvészet

1. *Contemporary Logic Design*, Randy H. Katz, Benjamin Cunnings, Addison Wesley Publishing Co., 2005
2. *Fundamentals of Logic Design*, Seventh edition, Charles H. Roth, Larry L. Kinney, Cengage Learning, 2014
3. *Probleme de proiectare logică - a sistemelor numerice - / Logic design problems - for digital systems -*, Lucia Văcariu, Octavian Creț, ediția a 2-a, rev., Ed. U.T. Press, Cluj-Napoca, 2013
4. *Circuit Design and Simulation with VHDL*, Second Edition, Volnei A. Pedroni, MIT Press, 2010
5. *Matematikai logika példatár*, Kádek T., Robu J., Várterész M., Kolozsvári Egyetemi Kiadó, 2010

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Számrendszerek – Átalakítások	Feladatmegoldás	
2. Számrendszerek – Műveletek	Feladatmegoldás	
3. Adatok ábrázolása a számítógépben – Komplementer kódú ábrázolás, – Műveletek, túlcsordulás	Feladatmegoldás	
4. Adatok ábrázolása a számítógépben – Lebegőpontos ábrázolás	Feladatmegoldás	
5. Boole-algebra	Feladatmegoldás	
6. Logikai áramkörök	Feladatmegoldás	
7. Parciális vizsga	Írásbeli vizsga	
8. Kombinációs logikai áramkörök - Logikai függvények tanulmányozása - Logikai függvények egyszerűsítése Karnaugh diagram segítségével	Feladatmegoldás	
9. Szekvenciális logikai áramkörök - D Flip-flop feladatok	Feladatmegoldás	
10. Szekvenciális logikai áramkörök - JK és T Flip-flop feladatok	Feladatmegoldás	
11. Digitális rendszertervezés - Memoriák, multiplexerek segítségével	Feladatmegoldás	
12. Digitális rendszertervezés - Számlálók és dekóderek segítségével	Feladatmegoldás	
13. Programozható eszközök használata - FPGA bevezető	Feladatmegoldás	
14. Összefoglaló	Írásbeli vizsga	
Könyvészet		
1. <i>Probleme de proiectare logică - a sistemelor numerice - / Logic design problems - for digital systems -</i> , Lucia Văcariu, Octavian Creț, ediția a 2-a, rev., Ed. U.T. Press, Cluj-Napoca, 2013		
2. <i>Circuit Design and Simulation with VHDL</i> , Second Edition, Volnei A. Pedroni, MIT Press, 2010		
3. <i>Matematikai logika példatár</i> , Kádek T., Robu J., Várterész M., Kolozsvári Egyetemi Kiadó, 2010		

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásaival.

- A tantárgy tartalma megegyezik az egyetemi oktatásban a fontosabb egyetemeken oktatott komputacionális logika tárgy hagyományos tartalmával.

Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Alapfogalmak ismerete	Minden előadáson rövid zárthelyi dolgozat	40 %
	Alapfogalmak, feladatok	Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium	Feladatmegoldások	Felmérők, feladatmegoldás táblánál	10 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Évközi tevékenységből legalább 50%-os teljesítés • Vizsga írásbelin legalább 50%-os teljesítés			

Kitöltés dátuma

2022.06.09.

Előadás felelőse

Dr. Kolumbán Sándor adjunktus

Szeminárium felelőse

Dr. Kolumbán Sándor adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató,

Dr. András Szilárd docens